

Saa end i Hante, hvorved de, naar Løberne vegrer, igjen kunde komme tilbage til at faae den gamle eller dog en større Indflydelse. Det er min Overbevisning, at vi ikke nogensinde faae denne Lov sat igjennem, førend der enten bliver en sand parlamentarisk Regjering her i Landet, eller vi føie os efter det, som Regjeringen vil have; en af Delene maa ske. Men jeg vil tillade mig at antyde, at der dog muligvis kunde være et Skridt fra Repræsentationens Side at gjøre for at lette Overgangen til en mindre ugenert Stilling for Regjeringen med Hensyn hertil. Jeg veed nu meget vel, at en Lov ikke kan komme igjennem uden Regjeringens Medvirkning; men det er dog et Spørgsmaal, om ikke en Lov, der gik ud paa at forbyde nogen Omlægning af Indtægter fra et Kald til. et andet eller nogen Oprettelse af nye Præstembeder uden ved Lov, kunde have en vis Indflydelse, i Særdeleshed hvis Regjeringen skulde ønske at staa paa en god Fod med Repræsentationen. Naturligvis kan en saadan Lov ikke komme igjennem, med mindre Regjeringen siger Ja dertil; men jeg siger, at det kunde jo tænkes, at Regjeringen dog maatte under visse Omstændigheder kunde føle sig fristet til at gaa ind paa den, eller maatte Regjeringen i alt Fald, naar en saadan Lov for Alvor blev ført frem fra Repræsentationens Side, kunde blive lidt mere tilbøjelig til at gjøre et lille Afslag paa de Fordringer, som den stiller med Hensyn til Præstlønningens Lov. Hvad det foreliggende Forslag angaar, da skal jeg blot foreløbig berøre et eneste Punkt deri, fordi der imellem tidligere Taler har været en Strid om Betydningen af det. Det undrer mig, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) dog vilde indrømme, at Finantsloven skulde kunne være egentlig raadende over Overskudet af disse Midler, naar den foreliggende Lov blev vedtagen; andre Taler har paaftaaet det Modsatte; men det er mig klart, at, saaledes som Finantslovens Stilling til særlige Love hidtil er bleven opfattet, i ethvert Fald under de Regjeringer, som vi i de senere Aar have haft, have der ikke nogen Udsigt til, at det vil blive saaledes, som det ærede Medlem mente. Man har gjort den Anstuelse gjældende, at en Post, der er opført paa Finantsloven i Henhold til en særlig Lov, ikke kan forandres ved selve Finantsloven, men at det maa ske ved en særlig Lov. Dette er en Paastand, der gjøres, men det er Noget, som jeg paa ingen Maade kan erkjende for at være rigtigt. Denne Paastand er bleven gjort gjældende af Magthaverne, og desto værre er der, kan jeg sige, ogsaa undertiden blevet givet den Medhold af dette Thing. Saa længe denne Lærdom gjælder hos de raadende Kredse, tror jeg ikke, at man ved Finantsloven kan komme til at raade over noget Middel, der baade paa Udgifts- og Indtægtsiden bliver at hense på med den Betegnelse, at det skal

gjøre til „kirkelige Diemed“. Det foreliggende Forslag er i den Henseende skjult, hvorefter det Forslag, der blev forelagt af den forrige Minister, var aabenbart; thi deri stod dette Punkt, og det var dette, der tilsidst bevirkede, at Forslaget ikke gik igjennem. Det var dette Punkt, der bragte dem, der vare nærværet at gaa ind paa Forslaget, til dog tilsidst at trække sig tilbage, og derfor gik det ikke igjennem. Der var desuden ogsaa den Omstændighed, at der ikke var Tid til at føre Forslaget igjennem. Men havde der været nogen virkelig Udsigt til at faae Forslaget ført igjennem, saa er det dog et Spørgsmaal, om der ikke vilde være blevet givet Tid dertil; thi jeg tør i det Mindste ikke bestynde Regjeringen for, at den havde Rigsdagen, for at denne Lov ikke skulde komme til at gaa igjennem. Nei, paa ingen Maade; men jeg antager, at det skete paa Grund af en for udtagen Bestemmelse om, at Rigsdagen skulde hæves. Dette og saa den Omstændighed, at den omtalte Bestemmelse stod i Forslaget, tror jeg forhindrede, at det kom igjennem. Men jeg holder mere af Uæbenhed, end af det Skulte, og derfor maa jeg sige, at i dette Punkt synes jeg bedre om den forrige end om denne Lov. Jeg var den Gang og er endnu en bestemt Modstander af og vil aldrig gaa ind paa en Bestemmelse som den, der stod i den forrige Lov, men jeg siger dog, at det, der her foreligger, saa let kan komme til at forvirre Begreberne, — jeg vil ikke blot sige her i Salen, thi her lader man sig sagtens ikke saa let forvirre ved en saadan Fremstilling, men andetsteds. Man hører jo her i Dag Regjeringens Venner udtale, at der ikke er nogen Sandsynlighed for, at der kan komme Noget ud af dette Lovforslag nu, og hvad vil der saa ske? Saa vil der blive reist en Agitation i Landet, som gaar ud fra dette Lovforslags § 13; man vil sige: der se I, at de ikke en Gang ville have, at Finantsloven skal være raadende i dette Spørgsmaal, de ville blot have deres egne Anstuelser gennemførte, de ville ikke have denne Bestemmelse, fordi den kommer fra Regjeringen, men de ville kun have det, der kommer fra dem selv. En saadan Tale kjender man jo fra tidligere Tid, og man maa ikke tro, at Verden har forandret sig saa meget i det sidste Aars Tid. Dette er altsaa et Punkt, som, naar det opfattes fra den Praxis, der har været gjældende, gjør, at jeg ikke kan gaa ind paa Lovforslaget, som det foreligger. Det gjør mig ondt, at jeg ikke var tilstede, da den ærede Minister udtalte sig, men der er sagt her af andre Taler og navnlig af den foregaaende Taler, at Ministeren havde tænkt sig, at der mulig kunde gjøres nogle Forandringer i Forslaget, og at han tilraadede at gaa i en Retning, som jeg ikke kan billige; men jeg maa dog desaf formode, at Ministeren har udtalt sig for Muligheden af nogen Forandring. Det skulde glæde mig overordentlig meget, hvis dette var Tilfældet; thi jeg hører til dem, som ønske, at denne